

รายงานการประชุมสภาการศึกษา

ครั้งที่ ๕/๒๕๖๓

วันจันทร์ที่ ๒๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมกำแหง พลางกูร ชั้น ๓ อาคาร ๕๖ ปี สกศ. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ผู้มาประชุม

๑.	พลเอก พลพล สง่าเนตร	ประธานการประชุม
	กรรมการโดยตำแหน่ง	
๒.	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(นางวัฒนาพร ระงับทุกข์ รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แทน)	กรรมการ
๓.	เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
(นางปัทมา วีระวานิช รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แทน)	กรรมการ
๔.	ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
(นางสาวสรวิมล อนุมติราชกิจ รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แทน)	กรรมการ
๕.	เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
(นางสาวอัญชลิตา กองอรุณ รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา แทน)	กรรมการ
๖.	ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
(นายศุภชัย ปทุมนากุล รองปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แทน)	กรรมการ
๗.	เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
(นางสาวจินาภัทร โรจนนันต์ รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แทน)	กรรมการ
๘.	ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
(นายวรัท พงษ์กุลนันท์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ แทน)	กรรมการ
๙.	ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
(นางคณินิจ คชศิลา ผู้ตรวจราชการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม แทน)	กรรมการ
๑๐.	ปลัดกระทรวงแรงงาน
(นางนภสร หุ่นสุกใส ที่ปรึกษาวิชาการแรงงาน แทน)	กรรมการ
๑๑.	ปลัดกระทรวงมหาดไทย
(นายทรงกลด สว่างวงศ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์
ช่วยราชการสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย แทน)
กรรมการที่เป็นพระภิกษุซึ่งเป็นผู้แทนคณะสงฆ์	กรรมการ
๑๒.	พระเทพเวที
กรรมการที่เป็นผู้แทนคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๓.	รองศาสตราจารย์วินัย ดะห์ลัน
กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรศาสนาอื่น	กรรมการ
๑๔.	บาทหลวงเดชา อารมณรัตน์	กรรมการ

กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรเอกชน

๑๕. นายอรรถการ ตฤษณารังสี กรรมการ
- กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**
๑๖. นางสาวสมใจ สุวรรณศุภพนา กรรมการ
- กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ**
๑๗. นายกิตติรัตน์ มิ่งคละศิรี กรรมการ
๑๘. นายกิติ มาติลโกวิท กรรมการ
๑๙. นายเกียรติชัย โสภาสถียรพงศ์ กรรมการ
๒๐. รองศาสตราจารย์จูลนี เทียนไทย กรรมการ
๒๑. ศาสตราจารย์กิตติคุณชนิดา รักษ์พลเมือง กรรมการ
๒๒. ศาสตราจารย์ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ กรรมการ
๒๓. นายธาดา เศวตศิลา กรรมการ
๒๔. นายสุกิจ อุทินทุ กรรมการ
๒๕. ศาสตราจารย์สุพจน์ หารหนองบัว กรรมการ
๒๖. เลขาธิการสภาการศึกษา (นายสุภัทร จำปาทอง) กรรมการและเลขานุการ

กรรมการที่เข้าร่วมการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

๒๗. นางจรรยาพร ธรณินทร์ กรรมการ
๒๘. ศาสตราจารย์เกียรติคุณชุตินา สัจจามันท์ กรรมการ
๒๙. นายนิติ นาขิต กรรมการ
๓๐. นายบัณฑิต อุนากุล กรรมการ
๓๑. นายบัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์ กรรมการ
๓๒. นายนนทวัฒน์ สุขผล กรรมการ
๓๓. นายวรชาติ เน็ดชมจันทร์ กรรมการ
๓๔. นายวณิชย์ อ่วมศรี กรรมการ
๓๕. นายอภิมุข สุขประสิทธิ์ กรรมการ
๓๖. รองศาสตราจารย์พิเศษอำนาจ บัวศิริ กรรมการ
๓๗. ศาสตราจารย์อำนาจ วงศ์บัณฑิต กรรมการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ) ตัดภารกิจ
๒. สมเด็จพระมหาวีรวงศ์ ตัดภารกิจ
๓. รองศาสตราจารย์อนุชาติ พวงสำลี ตัดภารกิจ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. ศาสตราจารย์ศรีราชา วงศารยางกูร ประธานคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจ
เพื่อการจัดทำข้อเสนอการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการศึกษา
๒. นายคมสัน โพธิ์คง อนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจเพื่อการจัดทำข้อเสนอ
การปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

๓.	นายอุดม วงษ์สิงห์	อนุกรรมการสภาการศึกษา ด้านการปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
๔.	นายสมศักดิ์ ตลประสิทธิ์	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
๕.	นางสาวอุษณีย์ ธโนศวรรย์	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
๖.	นายคมกฤษ จันทร์ขจร	ผู้ช่วยเลขาธิการสภาการศึกษา
๗.	นางศิริพร ศรีพันธุ์	ผอ.สำนักประเมินผลการจัดการศึกษา
๘.	นายกวิน เสือสกุล	ผอ.สำนักนโยบายและแผนการศึกษา
๙.	นางพิจารณา ศิริชานนท์	ผอ.กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
๑๐.	นางกมลทิพย์ เมฆพุก	ผอ.สำนักอำนวยการ
๑๑.	นายสวัสดิ์ ภูทอง	ผอ.สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา
๑๒.	นายสำเนา เนื้อทอง	ผอ.สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้
๑๓.	นางรัชณี พึ่งพาณิชย์กุล	ผอ.สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา
๑๔.	นางสาวสมถวิล กาญจนางค์กุล	ผอ.สำนักนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศ
๑๕.	นางนันทิชา ไวยนพ	ผอ.สำนักสื่อสารองค์กร
๑๖.	เจ้าหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา	

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

วาระที่ ๑ เรื่องที่ประธาน/เลขานุการ แจ้งให้ที่ประชุมทราบ

นายสุภัทร จำปาทอง กรรมการและเลขานุการ แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ประธานสภาการศึกษา (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ) ตัดภารกิจสำคัญเร่งด่วนไม่สามารถเข้าร่วมการประชุมในวันนี้ได้ จึงขอให้กรรมการเลือกผู้ที่ทำหน้าที่เป็นประธานการประชุม หลังจากนั้นที่ประชุมได้เลือก พลเอก พหล สง่าเนตร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านส่งเสริมการป้องกันและการปราบปรามการทุจริต เป็นประธานการประชุม

พลเอก พหล สง่าเนตร ประธานการประชุมกล่าวเปิดการประชุม และมอบหมายให้ นายสุภัทร จำปาทอง กรรมการและเลขานุการ ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม

นายสุภัทร จำปาทอง กรรมการและเลขานุการ แจ้งให้ที่ประชุมทราบ ดังนี้

๑. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ) ประธานสภาการศึกษาให้จัดประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ปฏิบัติตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๓) โดยในวันนี้มีกรรมการเข้าร่วมประชุม ณ ห้องประชุมกำแหง พลางกูร จำนวน ๒๖ คน กรรมการที่เข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน ๑๑ คน รวมทั้งสิ้น ๓๗ คน จึงขอให้กรรมการที่เข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์รายงานตัวตามลำดับ ดังนี้ ๑) นางจรรยาพร ธรณินทร์ ๒) ศาสตราจารย์ชุตินา สัจจามันท์ ๓) นายนิติ นาชิต ๔) นายบัณฑิต อุนากุล ๕) นายบัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์ ๖) นายณนทวัฒน์ สุขผล ๗) นายวรชาติ เฉิดชมจันทร์ ๘) นายวณิชย์ อ่วมศรี ๙) นายอภิมุข สุขประสิทธิ์ ๑๐) รองศาสตราจารย์พิเศษอำนาจ บัวศิริ และ ๑๑) ศาสตราจารย์อำนาจ วงศ์บัณฑิต และในวันนี้มีกรรมการ ลาประชุม ๓ รูป/คน คือ ๑) สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า ๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และ ๓) รองศาสตราจารย์อนุชาติ พวงสำลี

๒. ขออนุญาตให้มีผู้เข้าร่วมประชุมเพื่อนำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมในวาระการประชุมที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๓ คน คือ ๑) ศาสตราจารย์ศรีราชา วงศารยางกูร ประธานคณะกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจ เพื่อการจัดทำข้อเสนอการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ๒) นายคมสัน โพธิ์คง อนุกรรมการ สภาการศึกษาเฉพาะกิจเพื่อการจัดทำข้อเสนอการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และ ๓) นายอุดม วงษ์สิงห์ อนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

๓. ขอให้คณะกรรมการร่วมแสดงความยินดีกับ ศาสตราจารย์กิตติคุณชนิตา รักษ์พลเมือง ในโอกาสที่ได้รับประกาศเกียรติคุณบัตรและเข็มที่ระลึก “เสมาคุณูปการ” ผู้ทำคุณประโยชน์ให้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปี ๒๕๖๓

มติ ที่ประชุมรับทราบ และประธานการประชุมฯ ขออนุญาตให้ ศาสตราจารย์ศรีราชา วงศารยางกูร นายคมสัน โพธิ์คง และนายอุดม วงษ์สิงห์ เข้าร่วมการประชุม

วาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันอังคารที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓

นายสุภัทร จำปาทอง กรรมการและเลขานุการ นำเสนอรายงานการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันอังคารที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุมกำแหง พลางกูร ชั้น ๓ อาคาร ๕๖ ปี สกศ. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จำนวน ๑๑ หน้า เพื่อโปรดพิจารณารับรองรายงานการประชุม

มติ ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันอังคารที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓ โดยไม่แก้ไข

วาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ คำสั่งสภาการศึกษา ที่ ๓/๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสภาการศึกษา ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓

นายสุภัทร จำปาทอง กรรมการและเลขานุการ แจ้งที่ประชุมว่า สืบเนื่องจากการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ฝ่ายเลขานุการได้จัดทำ (ร่าง) คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสภาการศึกษาที่สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เสนอประธานสภาการศึกษา (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ) พิจารณาลงนาม และบัดนี้ประธาน สภาการศึกษาได้ลงนามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสภาการศึกษาแล้ว (คำสั่งสภาการศึกษา ที่ ๓/๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสภาการศึกษา ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓) จึงขออนุญาตต่อสภาการศึกษา เพื่อโปรดทราบ

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๓.๒ ความก้าวหน้าการดำเนินงานของคณะกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจเพื่อการจัดทำ ข้อเสนอการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

นายสุภัทร จำปาทอง กรรมการและเลขานุการ รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า คณะกรรมการ สภาการศึกษาเฉพาะกิจเพื่อการจัดทำข้อเสนอการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๓ ให้ทำหน้าที่ดำเนินการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ฉบับปรับปรุง เสนอต่อสภาการศึกษา และคณะกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจฯ ได้แต่งตั้งคณะทำงาน ๔ คณะ เพื่อดำเนินการจัดทำข้อเสนอการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาทั้ง ๗ เรื่อง

โดยคณะทำงานที่ ๑ รับผิดชอบปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษ เรื่องที่ ๒ การปฏิรูปการพัฒนาเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน เรื่องที่ ๓ การปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และเรื่องที่ ๕ การปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ คณะทำงานที่ ๒ รับผิดชอบปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษ เรื่องที่ ๔ การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพครู และอาจารย์ คณะทำงานที่ ๓ รับผิดชอบปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษ เรื่องที่ ๗ การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยการพลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล และ คณะทำงานที่ ๔ รับผิดชอบปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษ เรื่องที่ ๑ การปฏิรูประบบการศึกษา และการเรียนรู้โดยรวมของประเทศ โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่และกฎหมายลำดับรอง และเรื่องที่ ๖ การปรับโครงสร้างของหน่วยงานในระบบการศึกษา เพื่อบรรลุเป้าหมายในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน และยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษา โดยมีความก้าวหน้าการดำเนินงานของ คณะทำงานแต่ละคณะดังนี้

คณะทำงานที่ ๑ มีข้อเสนอในการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษที่สำคัญ ๕ ประเด็น คือ ๑) เสนอให้การปฏิรูปการศึกษามุ่งเน้นเป้าหมายการพัฒนาคนไทยให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ๕ ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้และความคิด ด้านคุณลักษณะ ด้านสังคมหรือการอยู่ร่วมกัน ด้านสุขภาวะทางร่างกาย และจิตใจ และด้านทักษะที่ต้องฝึกฝน ๒) เสนอปรับแก้ชื่อเรื่อง ประเด็นย่อยและกิจกรรมในแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษ ๓ เรื่อง ได้แก่ การปฏิรูปการพัฒนาเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน การปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และการปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ ๓) เสนอปรับแก้กฎหมาย ๕ ฉบับ ได้แก่ (ร่าง) พระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบันหลักสูตรและการเรียนรู้แห่งชาติ (องค์การมหาชน) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ และ (ร่าง) พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ๔) เสนอจัดตั้งหน่วยงาน: สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และ ๕) เสนอหัวข้อการศึกษาวิจัยเรื่องระบบการศึกษา

คณะทำงานที่ ๒ มีข้อเสนอในการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษ ๒ ประเด็น คือ ๑) เสนอปรับ เรื่องที่ ๔ การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพครู และอาจารย์ โดยปรับชื่อประเด็นย่อยทั้ง ๕ ประเด็น ลดจำนวนกิจกรรมลงจาก ๓๖ กิจกรรม เหลือ ๒๔ กิจกรรม และ ๒) เสนอปรับปรุงกฎหมาย ๒ ฉบับ ได้แก่ “พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา” ปรับเป็น “พระราชบัญญัติสภาวิชาชีพครู และบุคลากรทางการศึกษา” และจัดทำกฎหมายปรับสภาพ “สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา” ให้เป็น “ศูนย์เครือข่ายพัฒนาครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาแห่งชาติ” ที่เป็นหน่วยงานอิสระในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ

คณะทำงานที่ ๓ มีข้อเสนอในการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษ ๓ ประเด็น คือ ๑) เสนอปรับประเด็นย่อย เรื่องที่ ๗ การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยการพลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล จาก ๓ ประเด็น เหลือ ๒ ประเด็น และปรับกิจกรรมใหม่ แต่คงจำนวน ๘ กิจกรรมไว้ตามเดิม ๒) เสนอให้มีกฎหมายใหม่ ๒ ฉบับ ได้แก่ พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (องค์การมหาชน) และพระราชบัญญัติการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา และ ๓) เสนอกิจกรรม Big Rock โดยจัดทำ (ร่าง) กฎหมายและขับเคลื่อนผลักดันให้กฎหมายทั้ง ๒ ฉบับมีผลบังคับใช้ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕

คณะทำงานที่ ๔ มีข้อเสนอในการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษ ๔ ประเด็น คือ ๑) เสนอหลักการปรับโครงสร้างส่วนกลาง โครงสร้างระดับจังหวัด ปรับโรงเรียนเอกชนให้มีการบริหาร

จัดการอย่างเป็นอิสระ ทั้ง ๔ ด้าน (ยกเว้นด้านวิชาการ) ปรับโครงสร้างการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต โครงสร้างการศึกษาพิเศษ และโครงสร้างองค์กรตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา ๒) เสนอจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ ๓) เสนอแนวทางการให้สถานศึกษามีอิสระในการจัดการศึกษา และ ๔) เสนอการจัดทำกฎหมายใหม่และการปรับแก้กฎหมายฉบับเดิม

ศาสตราจารย์ศรีราชา วงศารยางกูร ประธานคณะกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจ เพื่อการจัดทำข้อเสนอการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และนายคมสัน โพธิ์คง อนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจฯ นำเสนอข้อมูลเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ประธานสภาการศึกษา (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจเพื่อการจัดทำข้อเสนอการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๓ เพื่อทำหน้าที่จัดทำแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาฉบับปรับปรุงเสนอต่อสภาการศึกษา โดยคณะกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจฯ จะปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาในส่วนที่ยังมีได้ระบุไว้ อาทิ การปรับโครงสร้างกระทรวงศึกษาธิการ การเพิ่มเติมและปรับลดกิจกรรมการดำเนินงานของแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ซึ่งมีกำหนดระยะเวลาการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาแล้วเสร็จในวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เพื่อเสนอต่อสภาการศึกษาภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓ เสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาเพื่อพิจารณาต่อไป

๒. ข้อเสนอการปรับโครงสร้างส่วนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งคณะกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจเพื่อการจัดทำข้อเสนอการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาได้วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาของกระทรวงศึกษาธิการและจัดทำข้อเสนอ ดังนี้

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นองค์กรขนาดใหญ่ มีบุคลากรจำนวนมาก มีหน่วยงานหลายหมื่นแห่ง มีปัญหาและมีข้อร้องเรียนเรื่องการบริหารทรัพยากรบุคคลจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อให้ระบบการบริหารงานรูปแบบสำนักในปัจจุบันมีความคล่องตัวมากขึ้น จึงเสนอปรับเปลี่ยนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นทบวงการสามัญศึกษา มีหน่วยงานภายใต้ทบวงคือสำนักงานปลัดทบวงฯ และมีหน่วยงานระดับกรม คือ สำนักงานการศึกษาปฐมวัย สำนักงานการประถมศึกษา และสำนักงานการมัธยมศึกษา และในกรณีของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีสภาพปัจจุบันและปัญหา เช่นเดียวกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงเสนอปรับเปลี่ยนเป็นทบวงการอาชีวศึกษา มีหน่วยงานภายใต้ทบวงคือสำนักงานปลัดทบวงฯ และมีหน่วยงานระดับกรม คือ สำนักงานการศึกษาด้านอาชีวศึกษา สำนักงานการศึกษาเทคโนโลยีการเกษตร และสำนักงานการศึกษาและพัฒนาอาชีพ

- สภานโยบายการศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานด้านนโยบายที่มีภาคเอกชนและประชาสังคม เข้ามาร่วมเป็นองค์ประกอบ มีหน้าที่กำหนดนโยบาย และติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลตามนโยบายต่าง ๆ

- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเปลี่ยนเป็นสำนักงานการบริหารงานบุคคลของครูและบุคลากรทางการศึกษา แยกออกจากสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ เพื่อให้มีอิสระในการบริหารงานบุคคล

- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการปรับบทบาทภารกิจและมีหน้าที่กำกับดูแลสำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานการศึกษาตลอดชีวิต และสำนักงานการศึกษาพิเศษ

- หน่วยงานอื่น ๆ ที่ทำหน้าที่ติดตาม ตรวจสอบ สนับสนุน และเป็นองค์การมหาชน ได้แก่ ครูสภา สำนักงานมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานข้อมูลกลางศึกษากลาง สำนักงานนวัตกรรมและเทคโนโลยี

สำนักงานคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ สถาบันพัฒนาหลักสูตร สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานการศึกษาเพื่อการพัฒนาครูและผู้สอนทางวิทยาศาสตร์ โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย และองค์การค้ำ

๓. ข้อเสนอการปรับโครงสร้างองค์กรในระดับจังหวัด เสนอให้มีการปรับเปลี่ยนดังนี้

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับจังหวัด มีหน้าที่บริหารงานบุคคลในจังหวัด ส่งเสริมการจัดการศึกษาในจังหวัด ประสาน สนับสนุนนโยบายสู่การปฏิบัติ

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับจังหวัดกำกับดูแลสำนักส่งเสริมการศึกษาพื้นที่ ปฐมวัย สำนักส่งเสริมการศึกษาพื้นที่ประถมศึกษา และสำนักส่งเสริมการศึกษาพื้นที่มัธยมศึกษา โดยสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาในปัจจุบันจะปรับเปลี่ยนให้เป็นหน่วยงานสนับสนุนในระดับอำเภอ

- สถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการ ๔ ด้าน (ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารทั่วไป) โดยกำหนดความอิสระในการบริหารจัดการทั้ง ๔ ด้าน ตามขนาด ของโรงเรียน แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มที่ ๑ โรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีความพร้อม (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ ๑,๕๐๐ คน ขึ้นไป) จะมีอิสระสูงในด้านงบประมาณและด้านบริหารงานบุคคล แต่ยังคงจำกัดในด้านวิชาการ บางส่วน กลุ่มที่ ๒ โรงเรียนขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน ๑๒๑-๑,๔๙๙ คน) มีอิสระในการบริหารจัดการทั้ง ๔ ด้านแต่น้อยกว่าโรงเรียนในกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๓ โรงเรียนขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน ๑-๑๒๐ คน) เป็นกลุ่ม โรงเรียนที่มีปัญหาในเชิงหลักการบริหารจัดการสูง จึงให้มีอิสระในการบริหารจัดการน้อยที่สุด และเสนอให้มีการบริหารจัดการ ๒ รูปแบบ คือ รูปแบบที่ ๑ ถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดให้มีกฎหมาย การบริหารจัดการศึกษาของท้องถิ่นไว้เป็นการเฉพาะ และกำหนดให้มีอิสระในการบริหารงานบุคคล พอประมาณและด้านวิชาการบางส่วน รูปแบบที่ ๒ ถ่ายโอนภารกิจ กำหนดให้มีอิสระในด้านวิชาการ พอประมาณและการบริหารทั่วไป แต่รัฐกำกับดูแลอย่างใกล้ชิดในด้านงบประมาณ และการบริหารงานบุคคล

นางสาวจินนาค์กูร โรจนนันต์ รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นำเสนอ ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ปัจจุบันการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศยังไม่แล้วเสร็จ เนื่องจากจำนวน องค์ประกอบในคณะกรรมการปฏิรูปยังไม่ครบ คาดว่าจะสามารถแต่งตั้งได้ภายในสัปดาห์นี้ และเมื่อคณะรัฐมนตรี มีมติเห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ซึ่งรวมถึงคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ที่ตั้งใหม่ด้วย จะมีระยะเวลาดำเนินการ ๙๐ วัน หลังจากทีคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาจะต้องสอดคล้องยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และ แผนแม่บทที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสถานการณ์ของโลกในปัจจุบัน

ที่ประชุมได้อภิปรายและให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อสังเกต ดังนี้

๑. การปฏิรูปการศึกษาที่มุ่งเน้นเป้าหมายการพัฒนาคนไทยให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ๕ ด้าน มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ๒ เรื่อง

๑.๑ ด้านคุณลักษณะ ที่กำหนดไว้ ๔ ข้อ คือ มีเจตคติทางบวก มีวินัย มีคุณธรรม มีจริยธรรม ควรพิจารณาว่า การมีเจตคติทางบวกและมีวินัย เป็นส่วนหนึ่งของคุณธรรมหรือไม่ หากเป็นส่วนหนึ่งของ คุณธรรม ควรควบรวม หรือในทางตรงข้ามจะต้องมีการกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจน ในประเด็นนี้ประธาน คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจฯ ได้ชี้แจงว่าสามารถกำหนดตัวชี้วัดได้ และจะนำไปปรับเพิ่มเติม ในรายละเอียดของการกำหนดคุณลักษณะต่อไป

๑.๒ ด้านทักษะ ควรเพิ่ม “ทักษะการเรียนรู้วิธีเรียน Learning how to learn” เพราะเป็น ทักษะที่จำเป็นต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลกในปัจจุบันและอนาคต

๒. การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจเพื่อการจัดทำข้อเสนอ การปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา ๖ คณะที่ตั้งขึ้นใหม่ ควรเป็นการดำเนินงานที่ควบคู่กันไป โดยที่การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ สภาการศึกษาเฉพาะกิจฯ ในการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาจะต้องสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และ สถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน เพื่อเสนอต่อสภาการศึกษาและส่งต่อไปยังสำนักงาน สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำหรับการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา ทั้ง ๖ คณะ สามารถดำเนินการได้ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาฉบับปัจจุบัน ที่ได้รับความเห็นชอบจาก คณะรัฐมนตรีแล้ว หากแต่มีประเด็นใดที่เข้าใจว่าอาจทับซ้อนหรือมีข้อสงสัยให้เชิญคณะอนุกรรมการ สภาการศึกษาเฉพาะกิจฯ เข้าร่วมประชุมกับคณะอนุกรรมการแต่ละคณะเพื่อให้เข้าใจตรงกัน ทั้งนี้เพื่อให้ การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจฯ และคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา ๖ คณะ สอดรับเสริมกันและไม่ซ้ำ

๓. การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๕ ด้านการปฏิรูปโครงสร้างของ หน่วยงานในระบบการศึกษา สามารถเชื่อมโยงกับการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจ เพื่อการจัดทำข้อเสนอการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาได้ โดยเฉพาะในภารกิจที่เกี่ยวข้อง การให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหารจัดการศึกษาและพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

๔. คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจเพื่อการจัดทำข้อเสนอการปรับปรุงแผนการปฏิรูป ประเทศด้านการศึกษา ควรจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมในแต่ละเรื่องของการปฏิรูปที่สอดคล้องกับ แนวคิดของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ Education Eco-System ที่ต้องการให้ภาคเอกชน/ประชาชน เข้ามาร่วมดำเนินการ และควรระบุผู้รับผิดชอบ งบประมาณ และระยะเวลาดำเนินการที่ชัดเจน ทั้งนี้เพื่อให้ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษา ๖ คณะ เร่งดำเนินการในประเด็นที่สำคัญตามลำดับ อาทิ เรื่องการสร้าง พลเมืองดีมีวินัย เรื่องการนำ Social Media มาใช้กับการศึกษาและการผลิตสื่อดิจิทัลที่เหมาะสมกับเด็กที่ควร ให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เข้ามาร่วม ดำเนินการ เรื่องการสร้างระบบดิจิทัลให้ครูสามารถรู้ได้ว่าเด็กเข้าใจหรือไม่เข้าใจอย่างไรและเด็กสามารถ Reflexion การสอนของครูได้ทันที นอกจากนั้นการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศด้าน การศึกษา ในช่วงระยะเวลา ๒-๓ ปีข้างหน้า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา จะต้องจัดทำ Dashboard เพื่อการติดตามการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาด้วย

๕. ควรตั้งคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเพิ่มเติมอีก ๑ คณะ เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนการจัดทำ กฎหมายใหม่ ๘ ฉบับ และปรับแก้กฎหมายเดิม ๒๑ ฉบับ

๖. ในช่วงระยะเวลา ๑-๒ ปีที่เหลือของคณะกรรมการสภาการศึกษาและคณะอนุกรรมการ สภาการศึกษา ทั้ง ๖ คณะ ควรเน้นการดำเนินงานที่นำไปสู่การปฏิบัติ โดยอาจให้คณะอนุกรรมการสภาการศึกษา เฉพาะกิจเพื่อการจัดทำข้อเสนอการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาแนะนำว่าจะส่งเสริมให้เกิด การนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างไร และจะให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการได้อย่างไร

๗. สภานโยบายการศึกษาแห่งชาติมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายด้านการศึกษาในภาพรวม ของประเทศ จึงควรมีอิสระในการกำหนดนโยบายด้านการศึกษาที่ครอบคลุมทุกระดับการศึกษา ทั้งระดับ การศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาอาชีวศึกษา และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในประเด็นนี้ นายคมสัน โพธิ์คง อนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจฯ ได้ชี้แจงว่า ปัจจุบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา

มีกฎหมายที่ให้ไปอยู่ภายใต้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ดังนั้นสถานโยบายการศึกษาแห่งชาติจึงมีหน้าที่กำหนดนโยบายในระดับก่อนอุดมศึกษา

๘. ปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ ระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ อาจแก้ไขได้โดยจัดทำโครงสร้างใหม่ให้อยู่ภายใต้สังกัดเดียวกัน นอกจากนี้ปัญหาเด็กขาดเรียน/ไม่เข้าเรียน และปัญหาอื่นๆ สามารถแก้ไขได้โดยการใช้ประโยชน์จาก กศน. ตำบล ซึ่งเป็นผู้มีความรู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีและสามารถเข้าถึงประชาชนในพื้นที่ให้เป็นผู้สอดส่องดูแล ทำหน้าที่คล้าย อสม.ของกระทรวงสาธารณสุข โดยปรับตำแหน่ง กศน.ตำบล ในปัจจุบันที่เป็นตำแหน่งอัตราราชการให้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๙. ควรมีการบูรณาการร่วมกันระหว่างกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในเรื่องการผลิตครู เพื่อให้ผลิตครูได้ตรงตามความต้องการ ทั้งจำนวนการผลิต และสาขาวิชาที่ขาดแคลน นอกจากนี้ควรมีระบบ Social Teacher ให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในด้านวิชาการและ Digital Technology ครูรวมตัวกันเป็นครั้งคราวเป็นชุมชนเสมือน Virtual Community แล้วกลับไป Implement และกลับมารวมตัวกันอีกครั้ง

๑๐. หลักการปรับโครงสร้างองค์กรสามารถทำได้ ๒ แนวทาง คือ ๑) การปรับไปตามกาลเวลา ซึ่งมีข้อดีคือมีโครงสร้างเดิมแล้วปรับให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน แต่มีข้อเสียเปรียบเสมือนการต่อเติมบ้านเมื่อต่อเติมไปเรื่อยๆ โครงสร้างฐานรากจะรองรับไม่ไหวและพังลงมา และ ๒) การปรับโดยการเริ่มใหม่เปรียบเสมือนเริ่มจากศูนย์แล้วกำหนดโครงสร้างขึ้นมาใหม่ มีข้อดีคือเป็นการเริ่มต้นใหม่เปลี่ยนแปลงใหม่ทั้งหมด กอปรกับปัจจุบันอยู่ในช่วงของการปฏิรูปที่สามารถดำเนินการได้

๑๑. ควรมีตัวแทนจากภาคเอกชน ภาคประชาชน เข้ามามีบทบาทในการขับเคลื่อนการศึกษา โดยกำหนดให้เป็นองค์ประกอบในสถานโยบายการศึกษาแห่งชาติ ในประเด็นนี้ นายคมสัน โพธิ์คง ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ภาคเอกชนและประชาชนได้ออกแบบให้เข้ามามีส่วนร่วมในสำนักงานการศึกษาตลอดชีวิต คณะกรรมการสมัชชาการศึกษาจังหวัด โดยที่ประธานสมัชชาการศึกษาแห่งชาติจะเป็นกรรมการในคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ

มติ ที่ประชุมรับทราบ และประธานขอให้กรรมการสภาการศึกษา ศึกษาข้อมูลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจฯ หากมีประเด็นที่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมให้แจ้งคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจฯ ภายในวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เพื่อให้คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจฯ ปรับแก้ และเสนอให้คณะกรรมการสภาการศึกษาพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

วาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

แนวทางการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา

นายสุภัทร จำปาทอง กรรมการและเลขานุการ นำเสนอแนวทางการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา เพื่อให้ที่ประชุมสภาการศึกษาพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ มีสาระสำคัญ ดังนี้

คณะที่ ๑ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการปฏิรูประบบการศึกษาและการเรียนรู้โดยรวมของประเทศ

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๑ ด้านการปฏิรูประบบการศึกษาและการเรียนรู้โดยรวมของประเทศ มีนายกิตติรัตน์ มิ่งคละศิรี เป็นประธานอนุกรรมการ มีแนวทางการดำเนินงานตามแผน

การปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เรื่องที่ ๑ การปฏิรูประบบการศึกษาและการเรียนรู้โดยรวมของประเทศ โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่และกฎหมายลำดับรอง ตามประเด็นย่อย ๕ ประเด็น ประเด็นย่อยที่ ๑ การมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. และมีการทบทวน จัดทำ แก้ไข และปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีกิจกรรมการดำเนินงานคือ วิเคราะห์ สังเคราะห์ กฎหมายลำดับรองที่จะต้องดำเนินการจัดทำและปรับปรุงแก้ไข ประเด็นย่อยที่ ๒ การสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน เพื่อการจัดการศึกษา มีกิจกรรมการดำเนินงานคือ จัดเวทีระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำข้อเสนอการสร้างความร่วมมือกับ อปท./ภาคเอกชน ประเด็นย่อยที่ ๓ การขับเคลื่อนการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาตนเองและการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อรองรับการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มีกิจกรรมการดำเนินงานคือ จัดทำและพัฒนาดัชนีตัวชี้วัดการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตเสนอต่อสภาการศึกษา ซึ่งเป็นประเด็นเร่งด่วนที่คณะกรรมการสภาการศึกษาคณะที่ ๑ จะเร่งดำเนินการ และจะปรากฏใน Dashboard ที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากำลังดำเนินการ ประเด็นย่อยที่ ๔ การทบทวนและปรับปรุงแผนการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งสภาการศึกษาได้แต่งตั้งคณะกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจด้านการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๘๐) เพื่อดำเนินการในเรื่องนี้แล้ว และจะติดตามและขับเคลื่อนการดำเนินงานให้แล้วเสร็จตามเป้าหมายและกรอบระยะเวลา ประเด็นย่อยที่ ๕ การจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ มีกิจกรรมการดำเนินงานคือ ติดตามและขับเคลื่อนเพื่อเตรียมการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ ผลผลิต/ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับของคณะกรรมการสภาการศึกษาคณะที่ ๑ ได้แก่ ๑) ดัชนีการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ๒) ข้อเสนอเชิงนโยบายในประเด็นสำคัญ เช่น การพัฒนาระบบการศึกษาและการเรียนรู้โดยการเรียนรู้ร่วมกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม การพัฒนากฎหมายการศึกษา การเสริมสร้างสมรรถนะที่จำเป็นของคนไทยในศตวรรษที่ ๒๑ เป็นต้น และ ๓) ผลการติดตามและขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เรื่องที่ ๑ ทั้ง ๕ ประเด็นย่อย

คณะที่ ๒ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๒ ด้านการปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา มีศาสตราจารย์ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ เป็นประธานอนุกรรมการ มีแนวทางการดำเนินงานที่เน้นในเรื่องการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลพิการ บุคคลที่มีความสามารถพิเศษ และบุคคลที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ และการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาในพื้นที่ห่างไกล หรือในสถานศึกษาที่ต้องมีการยกระดับคุณภาพอย่างเร่งด่วน วิธีการดำเนินงาน เน้นการบูรณาการความร่วมมือ และระดมทรัพยากรจากภาคเอกชนและภาคส่วนต่าง ๆ การพัฒนาระบบฐานข้อมูล และการจัดทำโครงการนำร่อง Sandbox ในสถานศึกษาต้นแบบ แผนการดำเนินงาน ซึ่งมีกำหนดระยะเวลา ๑ ปี จะเน้นเรื่องการจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัดหรือข้อมูลบ่งชี้สภาพความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา การสร้างเครือข่ายในการดำเนินงาน และการผลักดันแผนสู่การปฏิบัติ โดยผลผลิต/ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับของคณะกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๒ คือข้อเสนอแนวทางการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ

คณะที่ ๓ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการปฏิรูปกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๓ ด้านการปฏิรูปกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา มีศาสตราจารย์กิติติคุณชนิตา รักษ์พลเมือง เป็นประธานอนุกรรมการ มีแนวทางการดำเนินงาน ได้แก่ การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้

องค์ความรู้มาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดลำดับความสำคัญในการดำเนินงาน การดำเนินงานร่วมกับ คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการผลิตและพัฒนาครู คณะทำงานที่ ๒ ภายใต้คณะกรรมการสภาการศึกษา เฉพาะกิจเพื่อการจัดทำข้อเสนอการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ การดำเนินงานมีความสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และอาจจะมีการวิจัยระบบในบางประเด็นที่จะ นำมาใช้ในการดำเนินการของคณะอนุกรรมการฯ วิธีการดำเนินงาน ได้แก่ การจัดทำข้อเสนอการปฏิรูปกลไกและ ระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา และ การปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และอาจดำเนินกิจกรรมนำร่องการพัฒนาวิชาชีพครู ในประเด็นที่เป็น ความจำเป็นเร่งด่วนให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อการเปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ เป็นโครงการนำร่องเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ ผลผลิต/ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับของ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๓ คือ ข้อเสนอการปฏิรูปกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และ พัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพครู ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษา และการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง รายงานผลการดำเนินกิจกรรมนำร่องการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อเปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ ซึ่งเป็นโครงการที่ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่น

คณะที่ ๔ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการปฏิรูปการจัดการเรียนการสอน เพื่อตอบสนอง การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๔ ด้านการปฏิรูปการจัดการเรียนการสอน เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ มีรองศาสตราจารย์จุลณี เทียนไทย เป็นประธานอนุกรรมการ ซึ่งประธานอนุกรรมการได้นำเสนอในที่ประชุมว่า เนื่องจากแผนการปฏิรูปประเทศด้านศึกษามีหลาย ประเด็นที่ต้องดำเนินการ จึงขอทราบว่ามีประเด็นที่เป็นความจำเป็นเร่งด่วนใดบ้างที่คณะกรรมการ สภาการศึกษา ประสงค์ให้คณะอนุกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๔ ดำเนินการ เพื่อจะเร่งดำเนินการให้ทัน กรอบระยะเวลาที่กำหนด อย่างไรก็ตาม คณะอนุกรรมการได้จัดทำแนวทางการดำเนินงานเสนอต่อที่ประชุม สภาการศึกษาพิจารณา มีสาระสำคัญ ดังนี้

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๔ ได้นำกรอบแนวคิดด้านการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ (Education Eco-System) และแผนการปฏิรูปประเทศด้านศึกษามาวិเคราะห์ เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงาน และพบว่ามีประเด็นที่คณะอนุกรรมการฯ จะต้องดำเนินการ ได้แก่ ประเด็นด้านความสามารถ (Competency) ในศตวรรษที่ ๒๑ ที่เน้นเรื่อง Soft Skills, ความรู้รอบ (Holistic Education), Professional skills, ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (Humanist Education) รวมถึงคุณลักษณะ ของคนไทย ตามที่คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจเพื่อการจัดทำข้อเสนอการปรับปรุงแผนการปฏิรูป ประเทศด้านการศึกษาได้กำหนดไว้ การสร้าง Mindset ที่ดี ซึ่งมี ๒ แบบที่กำลังเป็นที่นิยม ได้แก่ แนวคิดของ ผู้ประกอบการ (Entrepreneurial mindset) และ แนวคิดเชิงนวัตกรรม (Innovative mindset) รวมทั้ง Mindset เรื่องคุณธรรมจริยธรรมและการผ่านพ้นวิกฤตต่าง ๆ ประเด็นต่อมาคือ Life Skills ประเด็น Reskill และ Active Learning Skill

สำหรับประเด็นการศึกษาที่ช่วยส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม (Educational reinforcement promoting morals and ethics) หากไม่ผูกติดกับเรื่อง competency skills ควรส่งเสริมการสร้างสังคม แห่งความสุข โดยเริ่มต้นจากห้องเรียน การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความสุข มีสมาธิ มีปัญญา มีเหตุผล มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ที่ดี เมื่อผู้เรียนมีสิ่งนี้ครบแล้ว จะถ่ายทอดไปสู่ครอบครัว ชุมชน และสังคม ซึ่งเป็น ลักษณะพิเศษของสังคมไทยที่ควรผนวกเข้ากับการปฏิรูปการศึกษา ประเด็นจริยธรรมตามที่มีการปรับปรุง

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ได้ผนวกเรื่องจริยธรรมเข้ากับหลักสูตรฐานสมรรถนะ ซึ่งจะต้องดูรายละเอียดอีกครั้งว่าเกี่ยวข้องกับเชิงวิชาการอย่างเดียวหรือไม่ อย่างไร

ประเด็นการวัดประเมินผล มี ๔ แนวคิด ได้แก่ ๑) การวัดประเมินผลแนวใหม่ควรอิงการวัดผลทางสมรรถนะและสอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ๒) การวัดผลไม่จำเป็นต้องวัดความรู้เชิงวิชาการเพียงอย่างเดียว แต่ควรเน้นการวัดศักยภาพของบุคคล ทักษะความถนัดของปัจเจกบุคคลโดยยึดผู้เรียนเป็นหลัก ๓) การวัดผลควรเน้นทักษะการใช้ชีวิต ในเรื่องวัฒนธรรม ศาสนา การปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน (Life Skills) ๔) การวัดผลควรเป็นการวัดเพื่อช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยไม่ใช่หลักโมเดลพิมพ์เขียว เพื่อป้องกันการกวัดวิชาที่เป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้เรียนและเพื่อให้มีความเสมอภาค ซึ่งแนวคิดด้านการวัดประเมินผลทั้ง ๔ แนวคิดนี้ เป็นประเด็นใหญ่ที่มีความสอดคล้องกัน

ประเด็นระบบความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้เรียน ซึ่งเป็นการปฏิรูประบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในสถานศึกษาและสถาบันการศึกษา เป็นประเด็นเร่งด่วนในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) เพราะเกี่ยวข้องกับเรื่องความปลอดภัยของผู้เรียนโดยตรง คณะอนุกรรมการฯ จึงได้รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้เรียนจากผู้บริหารสถานศึกษา แพทย์เฉพาะทางด้านระบาดวิทยา บุคคลที่เกี่ยวข้องในหน่วยงานราชการ และผู้เรียนในแต่ละวัย และพบว่า การสร้างทรัพยากรมนุษย์ (Human Capital) ในศตวรรษที่ ๒๑ ของทุกองค์กรหรือทุก Eco-System จะต้องมีระบบความปลอดภัยรองรับ เพื่อป้องกันผู้เรียนจากความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ๑) ความเสี่ยงที่มาจากโลกไซเบอร์ อาทิ ค่านิยมการเป็นแม่ไวไฟที่มาจากสื่อ การศึกษาจะมีวิธีการป้องกันเด็กจากค่านิยมเหล่านี้หรือไม่ และจะอย่างไรให้เด็กรู้เท่าทันสื่อ ๒) ความเสี่ยงที่มากับความไม่รู้ อาทิ ความเสี่ยงเรื่องคุณลักษณะเด็ก การศึกษาจะมีวิธีชี้แนะให้เด็กหาทางออกอย่างไร ๓) ความเสี่ยงที่ไม่ได้คาดการณ์ อาทิ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) มีตัวอย่างการจัดการในประเด็นนี้จนกระทั่งประสบความสำเร็จและเป็นพื้นที่สีเขียว ปลอดภัยไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยผู้อำนวยการโรงเรียนจัดทำโครงการ “พี่ครู” ซึ่งได้นำเด็กมัธยมศึกษาที่อยู่ในชุมชนนั้นมาทำหน้าที่ครู ให้ความรู้กับคนในชุมชนเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา ซึ่งเป็นการกระจายภาระหน้าที่ของครู และช่วยป้องกันการแพร่ระบาดของโรคในชุมชนนั้น ๔) ความเสี่ยงในภาวะฉุกเฉิน อาทิ กรณีเกิดเพลิงไหม้ การเกิดเหตุการณ์กราดยิงในที่ชุมชน (Mass shooting) การปฐมพยาบาลเพื่อช่วยเหลือผู้ที่หยุดหายใจ (Cardiopulmonary Resuscitation หรือ CPR) หากเกิดเหตุการณ์ในลักษณะนี้ขึ้นจะอย่างไร หากมีการศึกษาหรือมี Application ฉุกเฉิน จะสามารถช่วยในเรื่องนี้ได้ ๕) ความเสี่ยงที่ถูกมองข้าม อาทิ โรงเรียนไม่มีงบประมาณในการทำรั้ว ทำให้สุนัขที่อยู่บริเวณใกล้เคียงเข้ามากัดนักเรียนในโรงเรียน ซึ่งพบปัญหานี้ได้ในชนบทที่อยู่ห่างไกล จะมีวิธีแก้ปัญหาอย่างไร ซึ่งแผนภาพที่ได้นำเสนอจะแสดงรูปแบบที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเรื่องระบบความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้เรียนต่อไปได้ หากมีการกระจายอำนาจโดยให้สถานศึกษาเป็นผู้จัดทำระบบความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้เรียน โรงเรียนจะต้องคิด ตรวจสอบความเสี่ยง สร้างนโยบายที่ทำให้เกิดความคุ้มครองขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งประเด็นนี้ทำให้เกิดการประเมินจากระดับล่างขึ้นบน (Bottom up)

สำหรับแนวทางการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ คณะที่ ๔ ยังไม่ได้จัดลำดับความสำคัญว่าประเด็นใดควรดำเนินการก่อน-หลัง แต่เนื่องจากการปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ จึงต้องให้ความสำคัญกับความคิดเห็นของเยาวชน ในขั้นตอนการดำเนินงาน ประกอบด้วย ๑) การวิเคราะห์ปัญหาและตรวจสอบสภาพความเป็นจริง สร้างการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน เยาวชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อถ่ายทอดแลกเปลี่ยนข้อมูลสิ่งที่ได้ดำเนินการไว้แล้ว และนำมาผนวกรวมเข้าด้วยกัน ๒) การระดมความคิดเห็น เนื่องจากมีความคิดสร้างสรรค์ที่จะช่วยแก้ปัญหาทางการศึกษามากมายในสังคมไทย แต่ยังไม่มีการระดมสมองเป็นการเฉพาะในแต่ละประเด็น จึงต้องมีการระดมความคิดจากทุกภาคส่วนจากผู้รู้เรื่องนั้นเพื่อช่วยแก้ปัญหา

การศึกษา ๓) การเสนอความคิดเห็นต่อสภาการศึกษาเพื่อรับฟังข้อเสนอแนะและปรับปรุงแก้ไข ๔) การประชุม คณะอนุกรรมการ คณะที่ ๔ เพื่อนำข้อเสนอแนะจากสภาการศึกษาไปจัดทำ คู่มือ กฎระเบียบ หรือสื่อที่จะ เผยแพร่ตามช่องทางต่าง ๆ ที่จะทำให้การดำเนินงานไปสู่การปฏิบัติเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

คณะที่ ๕ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการปฏิรูปโครงสร้างของหน่วยงานในระบบ การศึกษา

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๕ ด้านการปฏิรูปโครงสร้างของหน่วยงานในระบบ การศึกษา มีนายอภิรักษ์ สุขประสิทธิ์ เป็นประธานอนุกรรมการ มีแนวทางการดำเนินงานโดยยึดตามประเด็น ปฏิรูปของแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ด้านการปฏิรูปโครงสร้างของหน่วยงานในระบบการศึกษา ๓ ประเด็น ได้แก่ ๑) สถานศึกษาที่มีความเป็นอิสระในการบริหารจัดการศึกษา ๒) การพัฒนานวัตกรรมการ เรียนการสอนและยกระดับคุณภาพผู้เรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และ ๓) การปรับปรุงโครงสร้าง กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งที่ผ่านมาเรื่องความเป็นอิสระในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา เป็นเรื่อง เร่งด่วนที่วุฒิสภาให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก สาระสำคัญของการดำเนินงาน คือการจัดทำความเห็น/ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสถานศึกษาที่มีความเป็นอิสระในการบริหารจัดการศึกษา การจัดทำความเห็น/ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนและยกระดับคุณภาพผู้เรียนในพื้นที่นวัตกรรม การศึกษา และการจัดทำความเห็น/ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงสร้างกระทรวงศึกษาธิการ โดยภาพรวมของผลลัพธ์และผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับคือข้อเสนอแนะในการดำเนินการ ทั้ง ๓ เรื่อง ตามประเด็น ปฏิรูปที่ได้นำเสนอ ได้แก่ ความเห็น/ข้อเสนอแนะต่อสภาการศึกษาเกี่ยวกับสถานศึกษาที่มีความเป็นอิสระในการ บริหารจัดการศึกษา แนวทางการพัฒนา/การจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และแนวทาง การปรับปรุงโครงสร้างกระทรวงศึกษาธิการ

คณะที่ ๖ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยการ พลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๖ ด้านการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยการ พลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล มีนายอรรถการ ตฤณรังสี เป็นประธานอนุกรรมการ มีแนวทางการดำเนินงาน โดยการแต่งตั้งคณะทำงาน จำนวน ๒ คณะ ได้แก่ ๑) คณะทำงานขับเคลื่อนการเรียนรู้ด้วยระบบดิจิทัล มีศาสตราจารย์สุพจน์ หารหนองบัว เป็นประธานคณะทำงาน มีภารกิจขับเคลื่อนโครงการส่งเสริมและจัดทำ แพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้ด้วยระบบดิจิทัล เพื่อเป็นต้นแบบการเรียนรู้ด้วยระบบดิจิทัล และพัฒนาความเป็น พลเมืองดิจิทัล และ ๒) คณะทำงานขับเคลื่อน Big Data ด้านการศึกษา มีศาสตราจารย์นายแพทย์ชัยเลิศ พิชิตรชัย เป็นประธานคณะทำงาน มีภารกิจขับเคลื่อนโครงการพัฒนาการบูรณาการระบบข้อมูลทางการศึกษาแห่งชาติ คณะอนุกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๖ มีแผนการดำเนินงานคือ จัดประชุมสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็น จากผู้เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ขับเคลื่อนการดำเนินงานคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา ด้านการปฏิรูปการศึกษาและ การเรียนรู้โดยการพลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล ในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๓ แผนการดำเนินงานของคณะทำงาน คณะที่ ๑ มีงานบางส่วนที่ได้ดำเนินการแล้ว เช่น การพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้โดยใช้มาตรฐานการศึกษา ของชาติเป็นฐาน และนำเนื้อหาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา มาจัดทำ Web Link ซึ่งเป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากงานเดิม การดำเนินงานส่วนที่ ๒ เป็นการเปิดรับข้อมูล/คลิปกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ครู/อาจารย์นำไปใช้พัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ผ่านระบบดิจิทัล โดยดำเนินการในรูปแบบพันธมิตรเครือข่าย ส่วนเรื่องการพัฒนาความเป็นพลเมืองดิจิทัล เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานของสถานศึกษาอยู่แล้ว การดำเนินงานของ

คณะทำงาน คณะที่ ๒ เรื่องการขับเคลื่อน Big Data และการทำ Business Intelligent ศาสตราจารย์ นายแพทย์ชัยเลิศ พิเชิตพรชัย ประธานคณะทำงาน จะรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ ในกระทรวงศึกษาธิการที่มีอยู่แล้วเพื่อนำมาใช้ในการดำเนินงานของคณะทำงาน แต่การเข้าถึงข้อมูลและการนำข้อมูลการศึกษามาใช้งานมักจะมีปัญหา การมีเครื่องมือ/กลไกที่จะช่วยให้การดำเนินงานในส่วนนี้สะดวกขึ้น จะมีประโยชน์มาก ดังนั้น จึงต้องมีข้อกำหนดที่ช่วยให้ดำเนินการในประเด็น Big Data และ Business Intelligent สามารถดำเนินการได้สะดวกขึ้น

การพิจารณา

ที่ประชุมได้อภิปรายและให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. คณะอนุกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๑ ด้านการปฏิรูประบบการศึกษาและการเรียนรู้ โดยรวมของประเทศ ได้ส่งเสริมให้ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมมีบทบาทในการขับเคลื่อนการศึกษา โดยได้กำหนดให้มีกิจกรรมการดำเนินงานในประเด็นการสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชนเพื่อการจัดการศึกษา

๒. คณะอนุกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๓ ด้านการปฏิรูปกลไกและระบบการผลิต คัดกรอง และพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพครู ผู้บริหาร และ บุคลากรทางการศึกษา มีข้อมูลเพียงพอต่อการปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากสภาการศึกษา แต่มีข้อสังเกตว่า อาจมีคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ ชุดอื่นที่ได้รับการแต่งตั้งและมีภารกิจเช่นเดียวกัน อาจมีข้อมูลเหมือนกัน อาทิ คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการผลิตและพัฒนาครู จะมีความซ้ำซ้อนในการดำเนินการกับคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๓ หรือไม่ แต่อย่างไรก็ตามคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๓ มีแนวทางการดำเนินงาน ได้แก่ การนำข้อมูลและองค์ความรู้ที่มีอยู่มาสังเคราะห์ จัดลำดับความสำคัญของเรื่องที่จะดำเนินการและหน่วยงานที่จะนำไปปฏิบัติ และการดำเนินงานอีกส่วนหนึ่งที่เป็นความเร่งด่วน คือการพัฒนาวิชาชีพครูในการเรียนการสอนเพื่อให้ทันการเปลี่ยนแปลงในช่วงที่มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ซึ่งจะต้องปรับ Skill หรือ Up Skill ครูศึกษานิเทศก์ และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จึงมีแนวคิดในการจัดทำโครงการนำร่องที่มีลักษณะเป็นแพลตฟอร์มการจัดทำ e-learning หรือ Digitalization แล้วนำไปเชื่อมต่อกับ Thai MOOC โดยอาจเป็นโครงการที่ดำเนินการร่วมกับคณะอนุกรรมการคณะอื่นหรือให้ภาคเอกชนเข้ามาดำเนินการ

๓. คณะอนุกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๔ ด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ มีภารกิจที่ได้รับมอบหมายหลายประการ เนื่องจากในแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษาเรื่องที่ ๕ มีประเด็นการปฏิรูปหลายประเด็น ดังนั้นการจัดลำดับความสำคัญของประเด็นการปฏิรูปที่ต้องเร่งดำเนินการควรจัดลำดับอย่างไร นอกจากนั้นประเด็นย่อยบางประเด็นในแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาเรื่องที่ ๕ ฉบับปัจจุบัน ไม่ปรากฏในเอกสารที่คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจเพื่อการจัดทำข้อเสนอการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาเสนอ ดังนั้นคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๔ จะยังคงดำเนินการตามประเด็นย่อยในแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาเรื่องที่ ๕ ฉบับปัจจุบันหรือไม่

๔. การดำเนินการของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๔ มีความสำคัญ เนื่องจากเป็นเรื่องการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ จึงควรให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ จึงเสนอให้เชิญผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารงานบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการวัดประเมินผล ซึ่งมีการพัฒนา Application ที่ใช้ประเมินเด็กเป็นรายบุคคล ทำให้เด็กค้นพบตัวเองว่ามีความสามารถหรือความถนัดในด้านใด โดยทำการทดสอบก่อนเรียน และการทดสอบหลังเรียน (Pre-test and Post-test) ก่อนที่จะเข้าสู่กระบวนการศึกษาที่จัดโดยภาครัฐและเอกชน และข้อมูลจะไปปรากฏบน Dashboard ซึ่งการใช้วิธีนี้จะสามารถติดตามเด็ก

เป็นรายบุคคลว่าแต่ละคนมี Output และ Outcome อย่างไร สามารถวัดความสามารถ นิสัย Soft Skill และ Competency ต่างๆ ของเด็กได้ สามารถแสดงผลได้ว่าพัฒนาการของเด็กแต่ละคนนั้นใช้ระยะเวลาเท่าใด ซึ่งการพัฒนาการของเด็กจะถูกนำไปผูกกับการขึ้นเงินเดือนและการเลื่อนวิทยฐานะของครูด้วย อย่างไรก็ตาม การประเมินจะไม่ใช่เป็นการพิพากษาเด็กว่าใครเก่งกว่าใคร แต่เป็นการประเมินเพื่อให้รู้ความสามารถของเด็กแต่ละคน เพื่อวางแผนพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคลในทิศทางที่เหมาะสม ซึ่งราชการยังขาดการประเมินในส่วนนี้ จึงเสนอให้ภาคเอกชนเข้ามาร่วมดำเนินการในการวัดประเมินผลในลักษณะของ Digital platform เพื่อพัฒนา ทั้งเด็ก ครู และบุคลากรทางการศึกษา

๕. การปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ นอกจาก การดำเนินการเกี่ยวกับ platform การจัดการเรียนการสอนจากการสอนในห้องเรียนเป็นการสอนด้วยระบบ ออนไลน์แล้ว ควรเพิ่มเติมการเรียนการสอนเกี่ยวกับการใช้ชีวิตประจำวัน สอนการใช้ชีวิต การทำอาหาร การดูแลตัวเองและเอาตัวรอดในภาวะการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยจัดทำเนื้อหา การเรียนในช่วงชั้นต่าง ๆ ให้เหมาะสม จะทำให้เด็กสามารถค้นหาตัวตน ค้นหาศักยภาพ และทักษะต่าง ๆ ได้

๖. คณะอนุกรรมการสภาการศึกษา คณะที่ ๖ ด้านการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยการ พลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล ได้แต่งตั้งคณะทำงาน ๒ คณะ โดยคณะที่ ๑ ศาสตราจารย์สุพจน์ หารหนองบัว เป็นประธานคณะทำงาน มีแนวคิดในการใช้ Digital platform เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยให้ครู จากทั่วประเทศที่มีเทคนิคการเรียนการสอนที่สามารถเข้าถึงผู้เรียนได้ จัดทำคลิปวิดีโอ Up-Load ลง Youtube และนำมาบรรจุไว้ใน platform ที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาสร้างขึ้น โดยนำคนรุ่นใหม่ มาช่วยคิดและพัฒนา platform เป็นต้นแบบสาธิต อาจใช้เวลาในการดำเนินการประมาณ ๒-๓ เดือน ส่วนคณะทำงานที่ ๒ ศาสตราจารย์นายแพทย์ชัยเลิศ พิเช็ดพรชัย เป็นประธานคณะทำงาน ซึ่งมีความเชี่ยวชาญ ด้าน Big data มีแนวคิดที่จะนำ Big data มาจัดทำเป็น Data Science โดยนำ Primary Data จากสำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษาและสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมาใช้ในการจัดทำข้อมูลดังกล่าว โดยจะ วิเคราะห์ Data และนำมาทำโมเดล เป็นการจัดทำต้นแบบสาธิตเพื่อให้ผู้บริหารได้ทดลองใช้ข้อมูล หากมีการ ใช้ประโยชน์จากข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะนำมาเป็นต้นแบบในการขับเคลื่อนในประเด็น Big data ต่อไป

๗. การตั้งคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาที่ดำเนินการเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ควรดำเนินการเฉพาะในส่วนที่เป็นเนื้อหาหรือหลักการเบื้องต้น ไม่ควรดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย เนื่องจากจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาที่เป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง การปรับปรุง แก้ไขกฎหมายที่คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาดำเนินการอาจจะไม่สอดคล้องตรงกันกับที่คณะกรรมการ ปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาจะดำเนินการ

๘. เนื่องจากเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทำให้สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษาต้องปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงาน และมีงบประมาณสำหรับนำมาใช้ในการดำเนินงาน ของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ นอกจากนี้งบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้รับจัดสรรเป็นงบประมาณที่สอดคล้องกับการดำเนินการ ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ทำให้สำนักงานเลขาธิการสภาศึกษามีงบประมาณสนับสนุน การดำเนินการของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา

มติ ที่ประชุมเห็นชอบแนวทางการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาทั้ง ๖ คณะ และสำนักงาน เลขาธิการสภาศึกษามีงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน โดยมอบหมายให้คณะอนุกรรมการแต่ละคณะ ดำเนินการตามที่ได้เสนอในที่ประชุมสภาการศึกษา

วาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

กำหนดวันประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๖/๒๕๖๓

กำหนดการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๖/๒๕๖๓ ในวันพุธที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๔.๐๐ น. ณ ห้องประชุมกำแหง พลางกูร ชั้น ๓ อาคาร ๕๖ ปี สกศ. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

มติ ที่ประชุมรับทราบ

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๐๐ น.

นางปัทมา คำภาศรี
นางสาวจิรพร อรุณพลังสันติ
นางสาวเต็มศิริ ทรงเจริญ
นายกัมพล ธรรมหมื่นยอง
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

เลขาธิการสภาการศึกษา
กรรมการและเลขานุการ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม